

Inazio Etxeberria Usandizaga
Kaskabeltza
Andoain, Gipuzkoa (1911-1997)

Aurkibidea

Biografia

Zintak

AND-031

- **Proiektua:** Andoaingo 'Orria' aldizkaria
- **Elkarrizketatzailea(k):**
- **Data:** 1990-02-01
- **Iraupena:** 65 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione
- **Emalea:** Romero, Petri

AND-032

- **Proiektua:** Andoaingo 'Orria' aldizkaria
- **Elkarrizketatzailea(k):**
- **Data:** 1990-02-01

- **Iraupena:** 26 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Romero, Petri

Pasarteak

1. Andoaingo kaleak

- **Erref:** AND-031/003
- **Iraupena:** 0:00:39. **Hasi:** 00:01:37. **Bukatu:** 00:02:16
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

<p>1911.urtean jaio zen Inazio. Bera gazte zenean Andoainen etxe gutxi zeuden eta kaleak eta etxeen izenak nolakoak ziren kontatzen du.</p>

2. Gazteak hobetu egin dira

- **Erref:** AND-031/004
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:02:16. **Bukatu:** 00:04:51
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:

<p>Gazteak gaur egun jatorragoak direla dio Inaziok, hobeto heziak omen dira; garai bateko gazteek burla egin eta nagusiekiko errespeturik ez zutelako. Elizan ibiltzen direnak gehienak txarrak dira Inaziozem ustez.</p>

3. Harrika jolasean

- **Erref:** AND-031/005
- **Iraupena:** 0:00:29. **Hasi:** 00:04:51. **Bukatu:** 00:05:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

<p>Denbora pasatzeko mendira joaten ziren, jende nagusiari harrika ibiltzen zirela oroitzen du Inaziok.</p>

4. Frantsesekin pelotan jolasten

- **Erref:** AND-031/007
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:06:09. **Bukatu:** 00:08:46
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:

<p>Pelotan jolasten zutela kontatzen du Inaziok. Duela 300 urtetatik jokatzeko omen da pilotan Andoainen, herrian Migel Domingo Zaparain pelotari garrantzitsua izan omen zen, Frantziara joan zen pelotan jolastera eta Inaziok hangoei irabazitako partidu bat gogoratzen du.</p>

5. Kotxerik ez Andoainen

- **Erref:** AND-031/008
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:08:46. **Bukatu:** 00:09:55
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

<p>Andoainen kotxerik ia ez zegoela eta behor eta zaldien gainean ibiltzen zirela kontatzen du Inaziok. Andreak mendian hanka hutsik ibiltzen ziren eta pneumatikoekin egindako abarkak izaten ziren erabiltzen zituzten zapata onenak.</p>

6. Gaztetako bizimodu txarra

- **Erref:** AND-031/009
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:09:55. **Bukatu:** 00:10:57
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

<p>Duela 80-90 urte zaldi zahar bat hiru lagunaren artean jaten zuten taloarekin eta edateko sagarrak bildu eta mazoarekin zapalduta sagardoa egiten zutela azaltzen du Inaziok. Gaur egungoarekin alderatuz, garai hartan oso gaizki bizi zirela dio.</p>

7. Elizako pasadizoak

- **Erref:** AND-031/010
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 00:10:57. **Bukatu:** 00:13:51
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

<p>Elizara joatera eta apaiz izatera behartu egiten zituztela kontatzen du. Elizak gauza txarrak egin dituela dio, kriminal aberatsei entiero izugarriak eta pobreei bat ere ez omen zitzaien egiten. Bijiliako anekdota bat kontatzen du.</p>

8. Gerran herri desberdinetan zehar

- **Erref:** AND-031/011
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 00:13:51. **Bukatu:** 00:16:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

<p>Frontean Santanderren, Teruelen eta Castellonen egon zen hiru urte eta erdiz, "Tercera de Navarra" batailoian, infanterian. Gerran egindako ibilbidea kontatzen du. Soldadutza egiteko libratuta egon arren eraman egin zuten.</p>

9. Moledan lanean

- **Erref:** AND-031/013
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:18:42. **Bukatu:** 00:20:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lantegiak

Laburpena:

<p>1937an 26 urterekin frontera joan zen. Lanean zegoen 14 urteetatik, Moledan 47 urtean zertan lan egin zuen kontatzen du.</p>

10. Baserria erosteko gorabeherak

- **Erref:** AND-031/014
- **Iraupena:** 0:06:06. **Hasi:** 00:20:40. **Bukatu:** 00:26:46
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

<p>Kaskabeltza baserrian hazi zen, baina baserria herentzian jabeak lagun harakinei utzi zien, eta Inaziok baserria erosi egin zuen. Andoingo komentua sal-erostean gertatutakoa azaltzen du Inaziok. Erosten izandako gorabeherak kontatzen ditu.</p>

11. Gaztetako bizimodua

- **Erref:** AND-031/015
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:26:46. **Bukatu:** 00:28:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

<p>Inazioa Aramanea baserrian jaio zen eta Moledan lan egin eta baserrian bizi zen. Bazkaltzera etxera joan eta lanera berriro bueltatzen zen oinez. </p>

12. Ezkontzeko asmorik ez

- **Erref:** AND-031/020
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:32:44. **Bukatu:** 00:35:07
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

<p>Inazio ez da ezkondu eta ez du bokaziorik izan ezkontzeko, nahiz eta proposamenak izan. "Castellanoen kontrakoa" den arren, Extremadurako lagun onak ditu.</p>

13. San Ferminetatik bueltan

- **Erref:** AND-031/022
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:35:32. **Bukatu:** 00:37:10
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

<p>San Ferminetan Irunera joan zen gaztetan. Bueltan, bere alpargatak apurtu ondoren, arrebarenak janzten saiatu arren txikiegi zituen eta Aresotik Billabonara hanka hutsik joan zen. Billabonan zapiarekin alpargata zaharrak jantzi eta kamioi bat geratuta itzuli zen etxera.</p>

14. Kantina etxean

- **Erref:** AND-031/023
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:37:10. **Bukatu:** 00:38:32
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

Gerra hasieran frontean kantinero ibili zen etxean hilabeterako. Erosketak egitera joaten zen Billabonara eta soldaduek lagunduta egiten zuen. Ardoa eta gailetak ematen zituen.

15. Baserriko lanetan

- **Erref:** AND-031/024
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:38:32. **Bukatu:** 00:39:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Fabrikan lan egiteaz gain, baserrian ardiekin eta mendi lanean ibiltzen zen. Gizon zahar bat izaten zuen neguan ardiak zaintzen eta pezeta bat ordaintzen zion eguneko.

16. Lekuona eta Barandiaran lagun

- **Erref:** AND-031/027
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:41:40. **Bukatu:** 00:42:31
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

<p>Manuek Lekuona lagun zuen Inaziok. Jose Migel Barandiaran etxean egon zen laboreetako fabrikakoekin.</p>

17. Ohiturak aldatzen

- **Erref:** AND-031/029
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:43:55. **Bukatu:** 00:44:54
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

<p>Garai bateko ohiturak gezurrezkoak direla uste du. Orain gezurra politikan dagoela dio Inaziok. </p>

18. Putzuan amuarrainetan

- **Erref:** AND-031/031
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:47:29. **Bukatu:** 00:48:07
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:

<p>Arrantzan putzuan eskuarekin egiten zuela kontatzen du. Amuarrainak harrapatzen zituen.</p>

19. Goia zein da?

- **Erref:** AND-031/036
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:54:37. **Bukatu:** 00:55:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Zeru goian eta infernua behean dagoela zioten lehen, baina goia zer den inork ez dakiela dio Inaziok.

20. Gaur egungo Andoain

- **Erref:** AND-031/037
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:55:20. **Bukatu:** 00:57:44
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Beste aurrerapen batzuk

Laburpena:

<p>Gaur egungo Andoain askoz hobeto dagoela dio, dena meioratua dago Inazientzat. Hemendik 100 urtera kotxerik egongo ez dela uste du. Aurrerapen berri asko ditugula dio, duela 100 urte ez zeudenak.</p>

21. "Taratulu" sakristauaren gaiztakeriak

- **Erref:** AND-031/038
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:57:44. **Bukatu:** 00:59:03
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

<p>Lehen erlojua ez zuela inork erabiltzen dio Inaziok. "Taratulu" sakristauak kanpaiak jotzen zituen jendea lanerako jaikitzeko. Behin, goizeko seietan jo beharrean goizaldeko hamabi erdietan jo eta jendea lanera joateko jaiki izan zen.</p>

22. Andoainen zinema

- **Erref:** AND-031/042
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 01:03:45. **Bukatu:** 01:04:44
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:

Gerraostean pelotan, mendira paseoan, antzerkera eta zinera ere joaten ziren herrian, "Muere un hombre" eta "Ben Hur" pelikulak ikustera adibidez.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com